

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
кафедра державного будівництва

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Державне (конституційне) право зарубіжних країн»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2019 р.

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузь знань 08 «Право» спеціальність 081 «Право», перший (бакалаврський) освітньо-кваліфікаційний рівень. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 19 с.

Розробники:

Серьогіна Світлана Григорівна, завідувач кафедри, доктор юридичних наук, професор;

Гринчак Алла Анатоліївна, доцент, кандидат юридичних наук, доцент;

Закоморна Катерина Олександрівна, доцент, кандидат юридичних наук, доцент;

Попрошаєва Олена Андріївна, доцент, кандидат юридичних наук, доцент

Фоміна Світлана Валеріївна, доцент, кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри державного будівництва
(протокол № 2 від 07.09.2021 р.)

Завідувач кафедри: д.ю.н., професор Серьогіна С.Г.

Дані про викладача:

Назва навчальної дисципліни	Державне (конституційне) право зарубіжних країн
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Закоморна Катерина Олександрівна
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	k.o.zakomorna@nlu.edu.ua
Консультації	щопонеділка, щовівторка.
Онлайн консультації	щопонеділка, щовівторка

Назва навчальної дисципліни	Державне (конституційне) право зарубіжних країн
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Гринчак Алла Анатоліївна
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	a.a.grynchak@nlu.edu.ua
Консультації	щочетверга, щоп'ятниці
Онлайн консультації	щочетверга, щоп'ятниці

Назва навчальної дисципліни	Державне (конституційне) право зарубіжних країн
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Попрошаєва Олена Андріївна
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	o.a.poproshaieva@nlu.edu.ua
Консультації	щопонеділка, щовівторка
Онлайн консультації	щопонеділка, щовівторка

Назва навчальної дисципліни	Державне (конституційне) право зарубіжних країн
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Фоміна Світлана Валеріївна
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	s.v.fomina@nlu.edu.ua
Консультації	щопонеділка, щовівторка
Онлайн консультації	щопонеділка, щовівторка

Назва навчальної дисципліни	Державне (конституційне) право зарубіжних країн
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Петришина Марина Олександрівна
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	m.o.petryshyna@nlu.edu.ua
Консультації	щоп'ятниці
Онлайн консультації	щоп'ятниці

Назва навчальної дисципліни	Державне (конституційне) право зарубіжних країн
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Чиркін Антон Сергійович
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	a.s.chyrkin@nlu.edu.ua
Консультації	щовівторка, щосереда
Онлайн консультації	щовівторка, щосереда

Назва навчальної дисципліни	Державне (конституційне) право зарубіжних країн
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Фролов Олександр Олександрович
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	o.o.frolov@nlu.edu.ua
Консультації	щосереди
Онлайн консультації	щосереди

Назва навчальної дисципліни	Державне (конституційне) право зарубіжних країн
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Муртіщева Аліна Олександрівна
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	a.o.murtischeva@nlu.edu.ua
Консультації	щочетверга, щоп'ятниці
Онлайн консультації	щочетверга, щоп'ятниці

Назва навчальної дисципліни	Державне (конституційне) право зарубіжних країн
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Омелько Іван Іванович
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	
Консультації	щопонеділка, щочетверга
Онлайн консультації	щопонеділка, щочетверга

Назва навчальної дисципліни	Державне (конституційне) право зарубіжних країн
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Шутова Ольга Сергіївна
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	o.s.shutova@nlu.edu.ua
Консультації	щопонеділка, щовівторка
Онлайн консультації	щопонеділка, щовівторка

Анотація навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи теоретичних і прикладних знань про досвід та напрямки конституційного розвитку, особливості регулювання державно-правових відносин, практику формування та особливості функціонування державно-правових інститутів у зарубіжних країнах.

Завдання:

- усвідомлення студентами значення, місця і ролі державного (конституційного) права у системі права зарубіжних країн;
- засвоєння студентами знань про систему державного (конституційного) права та чинного конституційного законодавства в зарубіжних країнах;
- формування у студентів категоріально-понятійного апарату державного (конституційного) права зарубіжних країн;
- опанування основних положень конституційної теорії і політичної практики, пов'язаних зі специфікою регулювання державно-правових відносин у зарубіжних країнах;
- поглиблення теоретичних знань про моделі правового регулювання статусу особи, конституційно-правових інститутів, політичних, економічних, соціальних і духовно-культурних відносин в зарубіжних країнах;
- вироблення у студентів вміння тлумачити нормативно-правові акти та джерела державного (конституційного) права зарубіжних країн;
- формування навичок самостійного аналізу практики застосування конституційного законодавства в країнах американського континенту, Європи й Азії.
- формування уміння використовувати досвід зарубіжних держав для вдосконалення національного законодавства України.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми. Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: Теорія права, Історія держави і права зарубіжних країн

Кореквізити: Конституційне право України, Державне будівництво і місцеве самоврядування, Міжнародне право.

Постреквізити: Право ЄС, Конвенція про захист прав людини й основоположних свобод.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД – 1. Характеризувати засади політичної, економічної, соціальної та духовно-культурної сфер, закріплені в конституція держав-членів ЄС, американського континенту й Азії, та усвідомлювати їх відповідність міжнародним і регіональним стандартам.

РН НД – 2. Розкривати проблемні питання організації та проведення виборів, референдуму, плебісциту і інших форм безпосередньої демократії в країнах Європи, Азії та американського континенту та встановлювати відповідність конституційних засад форм безпосередньої демократії стандартам міжнародного права та права ЄС.

РН НД – 3. Виявляти характерні риси конституційних моделей регламентації статусу людини і громадянина в зарубіжних країнах та з'ясовувати стан імплементації універсальних і регіональних стандартів прав людини в країнах Європи, Америки і Азії.

РН НД – 4. Критично та системно аналізувати сучасні тенденції розвитку парламенту та парламентаризму в країнах Європи, Америки і Азії

РН НД – 5. Характеризувати трансформацію місця глави держави й уряду в системі вищих органів влади в країнах Європи, Америки і Азії

РН НД – 6. Аргументувати роль органів конституційного контролю в тлумаченні положень конституцій зарубіжних країн в контексті загальноновизнаних принципів та норм міжнародного права, права ЄС, рішень Європейського суду з прав людини.

РН НД – 7. Обґрунтовувати правову природу місцевого управління та самоврядування в країнах Європи, Америки і Азії.

**Розклад занять з навчальної дисципліни на 2021/2022 н.р.
для студентів денної форми навчання**

Тиждень	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота
1	Тема 1. Конституційно-правове регулювання суспільного ладу в зарубіжних країнах	Тема 1. Конституційно-правове регулювання суспільного ладу в зарубіжних країнах	1. Оберіть одне із завдань, проаналізуйте та наведіть схематично: 1.1. Класифікацію зарубіжних конституцій; 1.2. Конституційні принципи політичної системи в зарубіжних країнах; 1.3. Конституційні принципи економічних відносин;
2	Тема 2. Конституційно-правовий інститут прав і свобод людини і громадянина в зарубіжних країнах	Тема 1. Конституційно-правове регулювання суспільного ладу в зарубіжних країнах	1.4.Різновиди референдумів в зарубіжних країнах; 1.5. Конституційні моделі регламентації статусу людини та громадянина в зарубіжних країнах; 1.6. Різновиди виборів в зарубіжних країнах; 1.7. Принципи виборчого права; 1.8. Стадії виборчого процесу; 1.9. Форми парламентського контролю;
3	Тема 3. Конституційні моделі організації й діяльності органів державної влади зарубіжних країн	Тема 2. Конституційно-правовий інститут прав і свобод людини і громадянина в зарубіжних	1.10.Моделі конституційного контролю. 2.Зробіть стислий аналіз основних положень: 2.1. Конституції США; 2.2. Конституції Бразилії; 2.3. Конституції Канади; 2.4. Конституції Франції; 2.5. Конституції Італії;

		країнах	2.6. Основного Закону ФРН; 2.7. Конституції Болгарії; 2.8. Конституції Польщі; 2.9. Конституції КНР; 2.10. Конституції Японії. 3. Проаналізуйте та письмово зробіть загальні висновки щодо: 3.1. Різноманітності форм сучасної держави та їх загальної характеристики; 3.2. Конституційних принципів взаємодії вищих органів державної влади в сучасних республіках; 3.3. Конституційних принципів взаємодії вищих органів державної влади в сучасних монархіях; 3.4. Конституційно-правового статусу людини й громадянина у КНР; 3.5. Специфіки Конституції Ізраїлю; 3.6. Особливостей конституційного права Великої Британії; 3.7. Конституційно-правових засад територіального устрою Італії; 3.8. Системи місцевого управління в США; 3.9. Конституційно-правового статусу Імператора Японії. 3.10. Конституційного розвитку Канади.
4	Тема 4. Основи конституційного права США Тема 5. Основи конституційного права Бразилії	Тема 3. Конституційні моделі організації й діяльності органів державної влади зарубіжних країн	
5	Тема 6. Основи конституційного права Канади Тема 7. Основи конституційного права Об'єднаного Королівства Великої Британії і Північної Ірландії	Тема 3. Конституційні моделі організації й діяльності органів державної влади зарубіжних країн	4. Запропонуйте власні підходи до розв'язання дискусійного питання: 4.1. Роль Верховного Суду США у здійсненні конституційного контролю в США; 4.2. Значення процедура habeas corpus, процедура habeas data та процедура mandato d'injuncao в справі захисту прав людини; 4.3. Сучасні проблеми реалізації конституційних засад системи «стримувань та противаг» в США;
6	Тема 8. Основи конституційного права Французької Республіки	Тема 4. Основи конституційного права США Тема 5. Основи конституційного права Бразилії	
7	Тема 9. Основи конституційного права ФРН і Італійської Республіки	Тема 6. Основи конституційного права Канади Тема 7. Основи конституційного права	

		Об'єднаного Королівства Великої Британії і Північної Ірландії	4.4. Трансформація конституційних механізмів «раціоналізованого парламентаризму» після реформи 2008 р.; 4.5. Вплив партійної системи на перебіг конституційного процесу в Італійській Республіці;
8	Тема 10. Основи конституційного права Республіки Польща Тема 11. Основи конституційного права Республіки Болгарія	Тема 8. Основи конституційного права Французької Республіки	4.6. Становлення системи конституційного правління у ФРН; 4.7. Особливості конституційно-правового статусу особи в ісламських країнах; 4.8. Проблемні питання діяльності органів конституційного контролю в постсоціалістичних країнах; 4.9. Специфіка взаємодії вищих органів влади в сучасних парламентарних монархіях. 4.10. Режим міністеріалізму як особливість функціонування виконавчої влади у Великій Британії і Канаді.
9	Тема 12. Основи конституційного права Японії Тема 13. Основи державного права КНР	Тема 9. Основи конституційного права ФРН і Італійської Республіки	5. Підготуйте письмову основу (власні аргументи) для участі в дебатах на тему: 5.1. Британська монархія: мистецтво виживання;
10	Тема 14. Основи конституційного права Ізраїлю Тема 15. Основи державного права Об'єднаних Арабських Еміратів	Тема 10. Основи конституційного права Республіки Польща Тема 11. Основи конституційного права Республіки Болгарія	5.2. Трансформація конституційно-правового статусу людини і громадянина у Великій Британії під впливом Європейської конвенції про захист прав й основоположних свобод 1950 р.; 5.3. Місцеве управління в Канаді і Великій Британії: порівняльна характеристика; 5.4. Імпічмент в США і Бразилії як форма політичної відповідальності посадових осіб;
11		Тема 12. Основи конституційного права Японії	5.5. Privacy (недоторканість приватного життя) як політико-правовий феномен в теорії і

		Тема 13. Основи державного права КНР	практики США; 5.6. Еволюція парламентаризму у Франції; 5.7. Народна законодавча ініціатива, референдум й інститут «народного вето» як важливі засади системи конституційного правління в Італійській Республіці;
12		Тема 14. Основи конституційного права Ізраїлю Тема 15. Основи державного права Об'єднаних Арабських Еміратів	5.8. Парламент і Федеральний уряд у ФРН: організація, співпраця і контроль; 5.9. Від Конституції «Мейдзі» до «октройованої» Конституції Японії 1947 р.; 5.10. Місце Всекитайських зборів народних представників у системі вищих органів влади КНР.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, нормативно - правової бази, практики роботи органів публічної влади зарубіжних країн, матеріалів експертно-аналітичних центрів тощо;
- робота над кейсами з питань функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування у зарубіжних країнах;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів та іспиту.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Навчально-методичний посібник для практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» (ступінь “Бакалавр”, спеціальність 081 “Право”) / Уклад.:

С.Г. Серьогіна, А.А. Гринчак, К.О.Закоморна та ін. Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 59 с. URL:

http://77.244.44.2/materials/files/state_building/0098/01.pdf

Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Конституції нових держав Європи та Азії / упоряд. С. Головатий К.: Українська Правнича Фундація; Право, 1996. 544 с.

Конституційне законодавство зарубіжних країн : Хрестоматія [Текст] / упоряд.: В. О. Ріяка, К. О. Закоморна. - Київ : Юрінком Інтер, 2007. - 384 с.

Конституції зарубіжних країн: навч. посіб. / авт.-упоряд. В. О. Серьогін, Ю. М. Коломієць, О. В. Марцеляк та ін.; за заг. ред. В. О. Серьогіна. Харків: ФІНН, 2009. 664 с.

Конституція Французької Республіки (прийнята на референдумі 4 жовтня 1958 р.): станом на 30 серпня 2015 р.; пер. з фр. / укладач П. В. Романюк. Х.: Право, 2015. 68 с.

Література

Основна література

Закоморна К. О. Посібник для підготовки до іспиту з державного (конституційного) права зарубіжних країн: навч. посіб. Харків: Право, 2019. 248 с.

Конституційне право зарубіжних країн: навч. посіб. 2-ге вид., допов. і переробл. / за заг. ред. В. О. Ріяки. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 544 с.

Савчин М. В. Сучасні тенденції конституціоналізму у контексті глобалізації та правового плюралізму: монографія. Х.: Право, 2018. 440 с.

Серьогіна С.Г. Форма правління: питання конституційно-правової теорії та практики: монографія. – Х.: Право, 2011. – 768 с.

Шаповал В. М. Конституційне право зарубіжних країн. Академічний курс: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2018. 464 с.

Додаткова література

Вибори в Європейському Союзі / За ред.. Д. С. Ковриженка; Лабораторія законодавчих ініціатив. – К.: ФАЛДА ЛТД, 2006. – 156 с.

Гультай М. М. Конституційна скарга у механізмі доступу до конституційного правосуддя: монографія. Х.: Право, 2013. 424 с.

Дахова І. І. Конституційно-правовий статус уряду в зарубіжних країнах: монографія. Харків: «Фінн», 2008. 200 с.

Європейський досвід удосконалення місцевого самоврядування / редкол. Ю. П. Битяк [та ін.] . Х.: Оберіг, 2012. 64 с.

Маринів А.В. Системно-структурна організація місцевого самоврядування у Французькій Республіці: монографія. Харків: Право, 2020. 207 с.

Марченко В. В. Конституційно-правовий статус уряду в країнах ЄС (на прикладі Франції, Федеративної Республіки Німеччини, Іспанії) / В. В. Марченко. – К. : Алерта, 2010. – 216 с.

Марцеляк О. В. Інститут омбудсмена: теорія і практика: монографія. Харків, 2004. 448 с.

Нестерович В. Ф. Конституційно-правові засади інституту лобіювання: зарубіжний досвід та перспективи для України: монографія. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2010. 752 с.

Референдуми в Європейському Союзі / О.Д. Чебаненко, О.Ю. Грищук, Н.В. Колодяжна, А. Євгенєва; За ред. Д.С. Ковриженка. – К.: ФАДА, ЛТД, 2007. – 186 с.

Сучасний парламентаризм: український та світовий виміри: монографія / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування. Харків: Юрайт, 2018. 200 с.

Чиркін А. С. Конституційно-правове регулювання місцевого самоврядування в Польщі, Угорщині, Чехії: монографія. Харків: Юрайт, 2019. 220 с.

Інтернет-ресурси

1. Палата представників США URL: <http://www.house.gov/>
2. Сенат США URL: <http://www.senate.gov/>
3. Президент США URL: <http://www.whitehouse.gov/>
4. Верховний Суд США URL: <http://www.supremecourt.gov/>
5. Генерал-губернатор Канади URL: <http://www.gg.ca/>
5. Парламент Канади URL: <http://www.parl.gc.ca/>
6. Верховний Суд Канади URL: <http://www.scc-csc.gc.ca/>
7. Президент Бразилії URL: <http://www2.planalto.gov.br/>
8. Палата депутатів Бразилії URL: <http://www2.camara.leg.br/>
9. Федеральний Сенат Бразилії URL: <http://www.senado.gov.br/>
10. Федеральний Верховний Суд Бразилії URL: <http://www2.stf.jus.br/>
11. Королева Об'єднаного Королівства Великої Британії і Північної Ірландії URL: <http://www.royal.gov.uk/>
12. Палата громад Об'єднаного Королівства Великої Британії і Північної Ірландії URL: <http://www.parliament.uk/business/commons/>
13. Палата лордів Об'єднаного Королівства Великої Британії і Північної Ірландії URL: <http://www.parliament.uk/lords/>
14. Офіційний сайт офісу Прем'єр-міністра URL: <http://www.number10.gov.uk/>
15. Верховний Суд Об'єднаного Королівства Великої Британії і Північної Ірландії URL: <http://www.supremecourt.gov.uk/>
16. Президент Франції URL: <http://www.elysee.fr/>

17. Національні збори Франції URL: <http://www.assemblee-nationale.fr/english/index.asp>
18. Сенат Франції URL: <http://www.senat.fr/lng/en/index.html>
19. Конституційна рада Франції URL: <http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/english/homepage.14.html>
29. Бундестаг Німеччини URL: http://www.bundestag.de/htdocs_e/index.html
30. Бундесрат Німеччини URL: http://www.bundesrat.de/EN/Home/homepage_node.html?nnn=true
31. Федеральний президент Німеччини URL: http://www.bundespraesident.de/EN/Home/home_node.html
32. Федеральний конституційний суд Німеччини URL: <http://www.bundesverfassungsgericht.de/en/index.html>
33. Парламент Італійської Республіки URL: <http://www.parlamento.it/>
34. Президент Італійської Республіки URL: <http://www.quirinale.it/>
35. Рада Міністрів Італійської Республіки URL: <http://www.governo.it/>
36. Конституційний суд Італійської Республіки URL: http://www.cortecostituzionale.it/ActionPagina_320.do
37. Сейм Республіки Польща URL: <http://www.sejm.gov.pl/>
38. Сенат Республіки Польща URL: <http://www.senat.gov.pl/en/>
39. Президент Республіки Польща URL: <http://www.president.pl/en/>
40. Рада Міністрів Республіки Польща URL: <http://www.kprm.gov.pl/en.html>
41. Конституційний Трибунал Республіки Польща URL: <http://www.trybunal.gov.pl/index2.htm>

42. Народні збори Республіки Болгарія URL: <http://www.parliament.bg/>
43. Президент Республіки Болгарія URL: <http://www.president.bg/>
44. Міністерська рада Республіки Болгарія URL: <http://www.government.bg/>
45. Конституційний суд Республіки Болгарія URL: <http://www.constcourt.bg/>
62. Палата представників Японії URL: http://www.shugiin.go.jp/index.nsf/html/index_e.htm
63. Палата радників Японії URL: <http://www.sangiin.go.jp/eng/index.htm>
64. Прем'єр-міністр і Кабінет Японії URL: <http://www.kantei.go.jp/foreign/index-e.html>
65. Всекитайські збори народних представників URL: <http://www.npc.gov.cn/englishnpc/news/>
66. Федеральна Рада Швейцарської Конфедерації URL: <https://www.admin.ch/gov/en/start/federal-council.html>

Вимоги викладача

Студенти повинні:

- виконувати завдання згідно навчального плану,
- бути присутніми на лекціях, практичних заняттях, колоквіумах та на інших формах навчання,
- здійснювати підготовку до практичних занять, виконувати передбачені письмові завдання,
- опрацьовувати обов'язкові літературу та інші інформаційні джерела
- виконувати самостійну та індивідуальну роботи,
- додержуватися вимог академічної доброчесності, не допускати повторюваності та плагіату,
- дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу,

- бути уважним, зваженим, дотримуватися дисципліни і часових меж лекційних та практичних занять.

Студентам рекомендується:

- брати активну участь в обговоренні питань та завдань на практичних заняттях,
- відпрацьовувати пропущені заняття,
- відвідувати консультації викладача з метою уточнення та поглиблення отриманих знань,
- вивчати додаткову літературу з навчальної дисципліни,
- ознайомитися з правозастосовною практикою

Викладач бере до уваги:

- участь студента у роботі наукового гуртка, студентських наукових конференціях та інших наукових заходах,
- виконання студентом науково-дослідницьких робіт,
- наявність наукових публікацій студента,
- проходження студентом стажування та використання інших форм академічної мобільності,
- досвід практичної роботи студента за профілем дисципліни

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- фронтальне та індивідуальне опитування,
- розв'язання практичних завдань,
- презентація (представлення виконаного завдання),
- контрольна робота (тести).

На одному занятті студент може отримати бали за різні види діяльності (усна відповідь, практичні навички та вміння, письмовий або комп'ютерний контроль тощо).

При поточному контролі оцінці підлягають рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до навчальної дисципліни, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні питань на практичних заняттях та колоквіумах; результати виконання контрольних робіт, самостійна робота, виконання тестів, тощо.

Модульний контроль проводиться з урахуванням даних поточного контролю за відповідний модуль і має на меті оцінку результатів знань після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- анотування прочитаної додаткової літератури згідно з тематикою навчальної дисципліни;
- написання есе та його презентації на практичному занятті;
- підготовка постатейних матеріалів до нормативно-правових актів, регламентів, інших правових актів, що регулюють роботу органів місцевого самоврядування України та зарубіжних країн;
- складання термінологічних словників;
- збір та аналіз матеріалів практики роботи органів місцевого самоврядування;
- підготовка та подання до опублікування наукової статті за темою, що входить до предмета вивчення навчальної дисципліни;
- підготовка тез доповіді та виступ на студентській науковій конференції за темою, що входить до предмета вивчення навчальної дисципліни;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка та виступу з доповіддю на засіданні гуртка, за темою, що входить до предмета вивчення навчальної дисципліни.

Формою підсумкового контролю знань студентів із навчальної дисципліни є іспит, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Питання для підготовки до іспиту розміщено в АСУ та в Навчально-методичний посібник для практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» (ступінь “Бакалавр”, спеціальність 081 “Право”) / Уклад.: С.Г. Серьогіна, А.А. Гринчак, К.О.Закоморна та ін. Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 59 с.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Поточний контроль						Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття			Колоквіуми, модульний контроль					
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3			
max 8	max 8	Max8	max 2	max 2	max 2	max10	max 60	max 100

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
А	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
В	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89

C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FХ	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	20 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 19